

Begränsning av Sorgen i Venngarn

RAÄ-nr Sigtuna 216:1, Sankt Olof socken,
Sigtuna kommun, Uppland

Ola Winter

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:74

ARKEOLOGISK FÖRUNDERÖKNING I AVGRÄNSANDE SYFTE

Begränsning av Sorgen i Venngarn

RAÄ-nr Sigtuna 216:1, Sankt Olof socken,
Sigtuna kommun, Uppland

Ola Winter

Lst dnr 43111-37204-2016

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2016 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2016:74

Författare Ola Winter

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

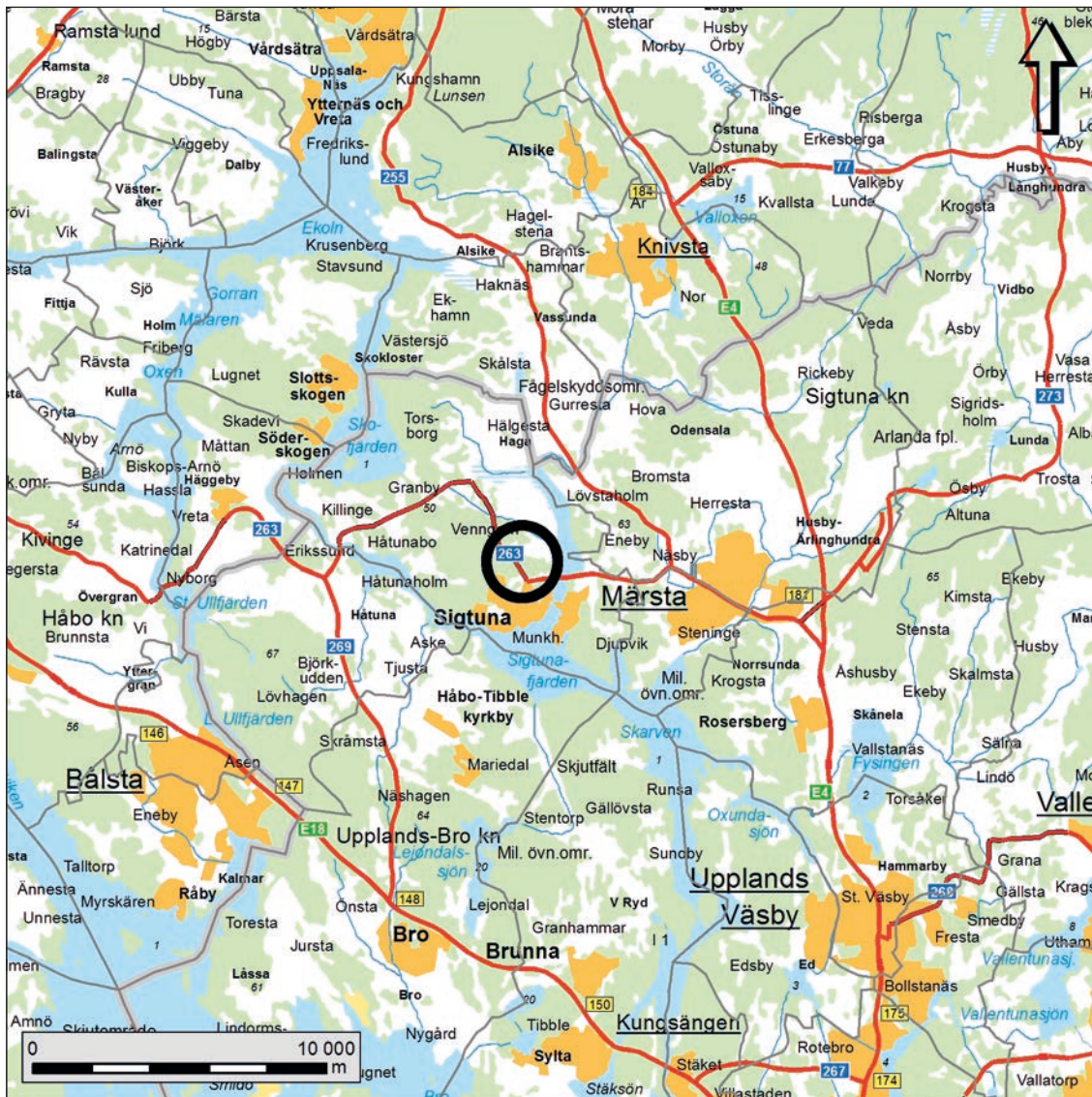
Omslagsfoto Gammalt äppelträd vid torplämningen.
Foto av Arkeologgruppen AB.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_160001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	5
Syfte	5
Metod	6
Resultat	7
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	9
Referenser	10
Tekniska och administrativa uppgifter	11
Bilaga	12

Bilaga 1. Schakttabell

Figur 1. Karta över trakten kring Sigtuna med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart cirkel. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

Arkeologgruppen AB har utfört en arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte vid fornlämningen RAÄ-nr Sigtuna 216:1 i Sigtuna kommun. Fornlämningen består av rester från torpet Sorgen och avgränsades åt väster där en väg skulle byggas. Lämningen ligger på en liten höjd som naturligt avgränsar fornlämningen. Schakten som drogs väster om denna naturliga avgränsning innehöll inga spår av mänsklig aktivitet.

Inledning

En arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte har utförts inom fastigheten Venngarn 1:28 i Sigtuna kommun, Sankt Olof socken. Objektet som skulle avgränsas var torplämningen RAÄ-nr Sigtuna 216:1. Undersökningen föranleddes av planerad byggnation av väg inom detaljplaneområdet för Sigtuna stadsängar. Förundersökningen utfördes av Ola Winter och Karin Sundberg. Beställare var BONAVA Sverige AB och beslutande i ärendet var Länsstyrelsen i Stockholms län.

Bakgrund och kulturmiljö

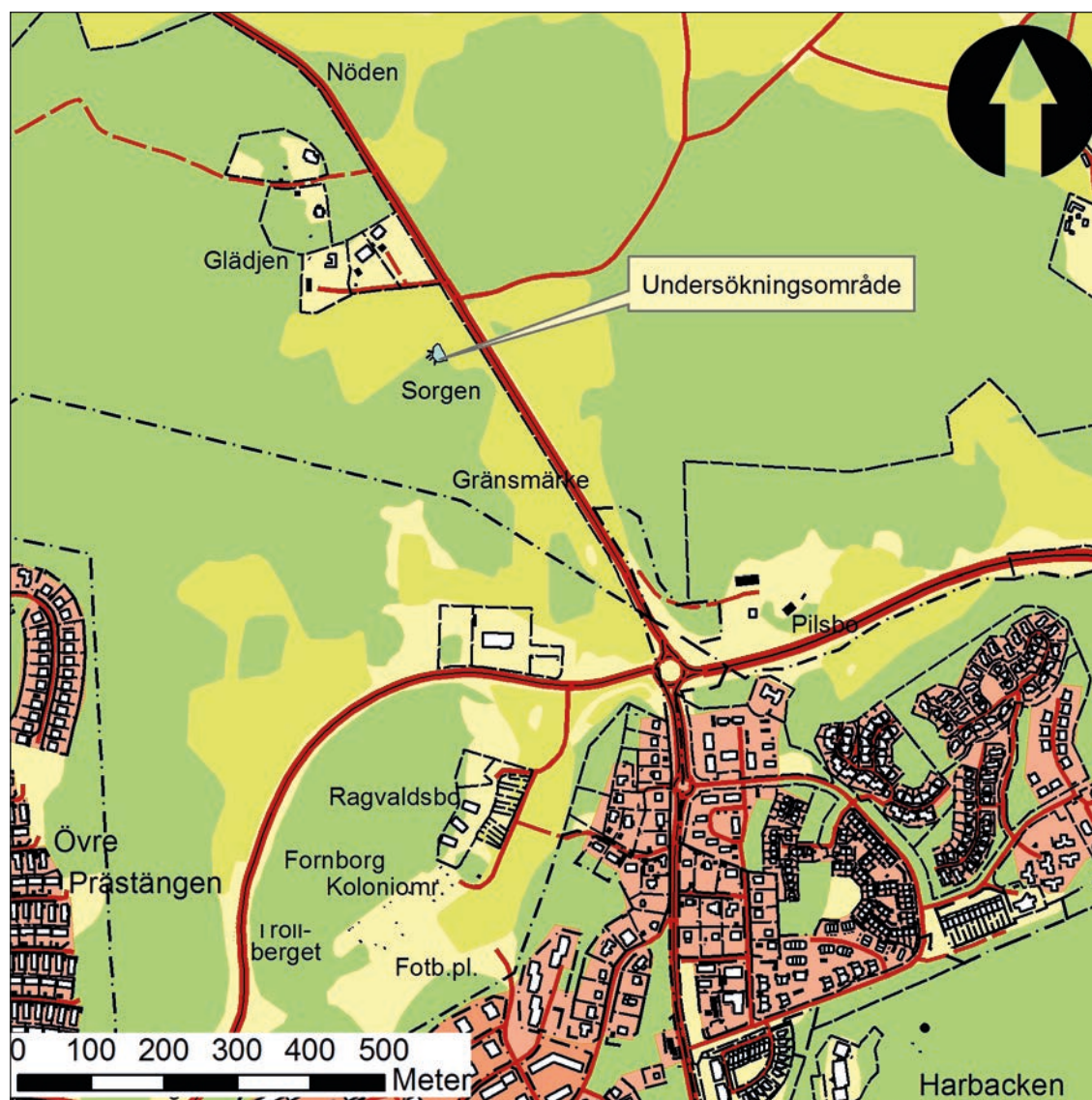
Torplämningen RAÄ-nr Sigtuna 216:1 kallas för "Sorgen" och är belägen på en liten höjd. Åt norr och öster ligger åkrar i anslutning till fornlämningen. Åt söder och väster börjar ett skogsparti. På lämningen växer ett enormt äppelträd (se omslagsfoto) och hela lämningen är övertorvad av högt gräs. Torpet finns med på en karta från år 1848 (Andersson 2015).

I närområdet finns torplämningarna RAÄ-nr Sigtuna 215:1, torpet Glädjen; RAÄ-nr Sigtuna 214:1, torpet Nöden och RAÄ-nr Sigtuna 217:1, Gretas håll. Dessa är bedömda som övriga kulturhistoriska lämningar. Torpet Glädjen finns dock på en karta från 1727 även om husgrunderna i RAÄ-nr Sigtuna 215:1 inte härrör från denna tid (Andersson 2015). Vid torpet Glädjen har Mälarområdets nästa största vikingatida/tidig-medeltida silverskatt hittats i slutet av 1700-talet i samband med utvidgning av en åker. Exakt fyndplats är inte känd (Andersson 2015).

Övriga lämningar i närområdet består av ett flertal röjningsrösen samt ett par gränsmärken och några vägbankar. Alla dessa är bedömda som övriga kulturhistoriska lämningar.

Syfte

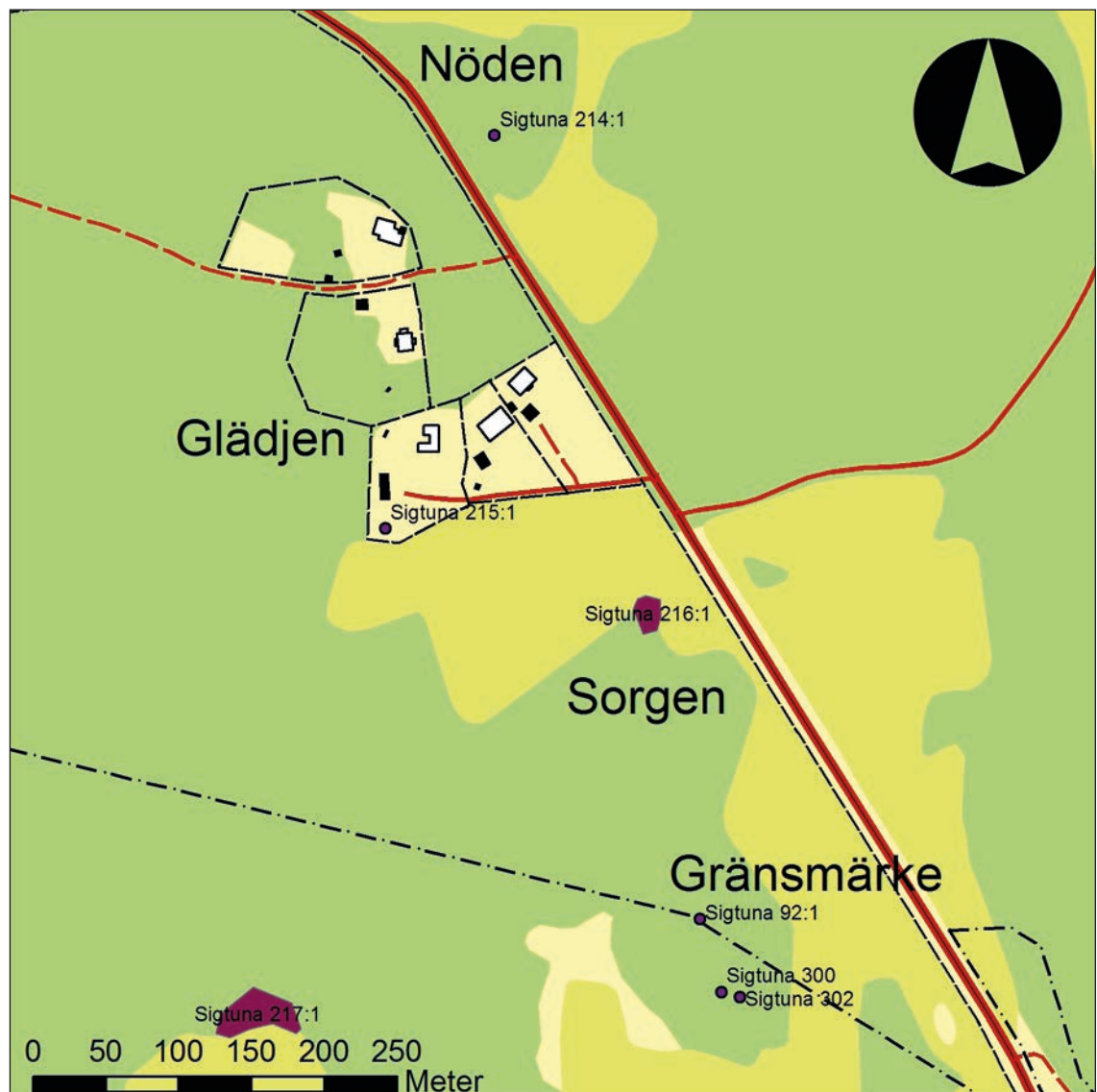
Syftet med undersökningen var att avgränsa fornlämningen åt väster då det skall byggas en väg där.

Figur 2. Karta över det aktuella området norr om Sigtuna. Skala 1:10 000.

Metod

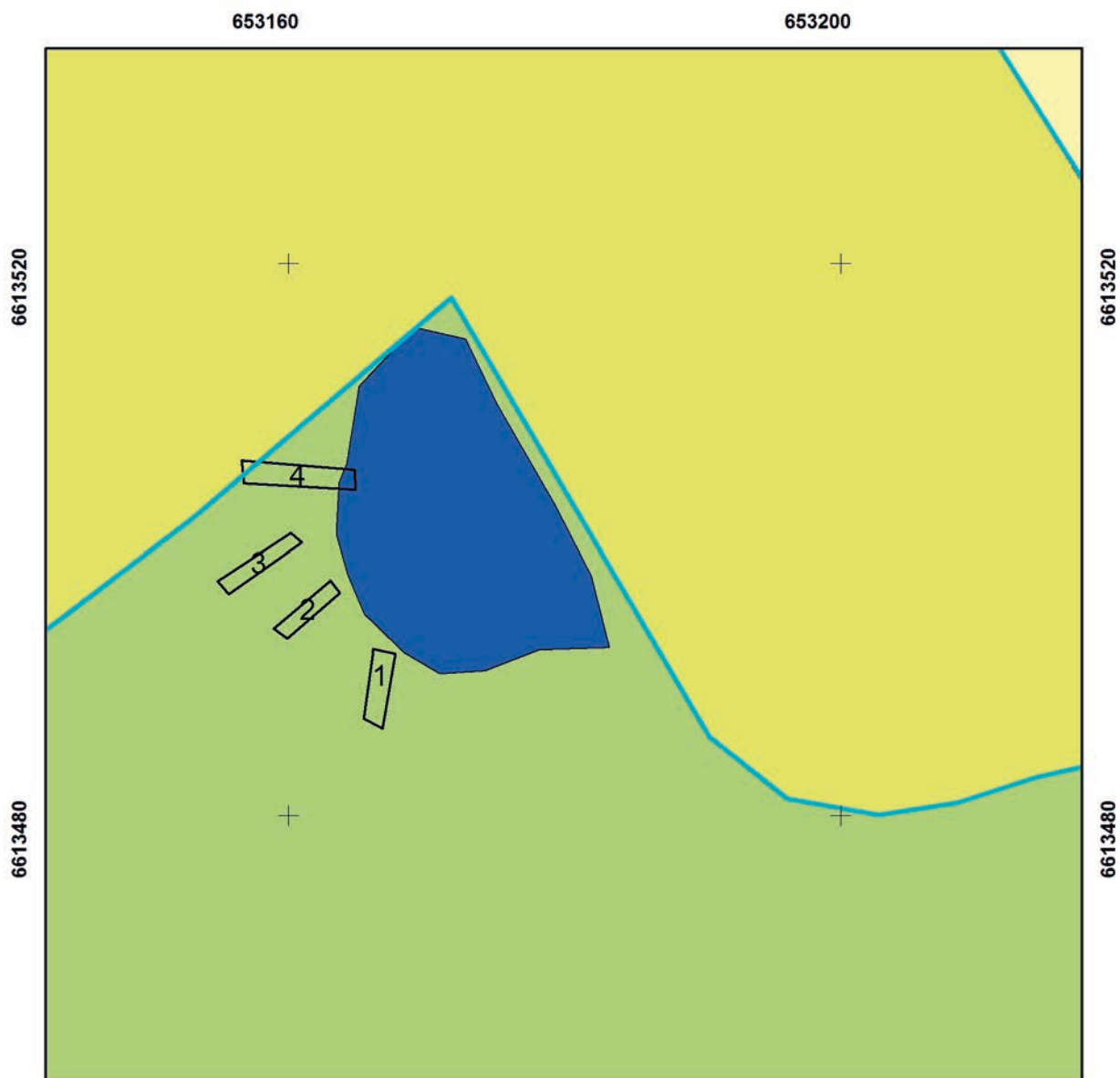
Fornlämningen avgränsades åt väster med hjälp av fyra sökschakt 5,5–8 meter långa och 1,2 meter breda (se figur 4). Schakten grävdes med grävmaskin och grävdes skiktvis ned till steril undergrund. Schakten och fornlämningens avgränsning mättes in med RTK-GPS.

Figur 3. Karta med fornlämningarna i närområdet. Skala 1:5 000.

Resultat

Torpet Sorgen låg på en liten höjd och var naturligt avgränsad av denna samt av stenar och i viss mån även äppelträdet. Sökschakten drogs åt väster från denna naturliga avgränsning. Inget av schakten innehöll några spår av fornlämningen eller annan aktivitet.

Figur 4. Plan över undersökningsområdet med schakten numrerade och den avgränsade forn-
lämningen RAÄ-nr Sigtuna 216:1 markerad i blått. Skala 1:500.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Syftet med undersökningen var att avgränsa RAÄ-nr Sigtuna 216:1 åt väster. Då sökschakten var tomma får avgränsningen åt detta håll anses vara den lilla höjden som naturligt begränsar fornlämningen (se figur 4).

Referenser

Tryckta källor

Andersson, K. 2015. *Norra Sigtuna stad*. Arkeologisk utredning inom delar av fastigheterna Ragvaldsbo 1:1 och Venngarn 1:28 m fl, Sigtuna socken och kommun, Uppland. Arkeologistik Rapport 2014:38.

Tekniska och administrativa uppgifter

Landskap	Uppmanland
Län	Stockholm
Kommun	Sigtuna
Socken	Sankt Olof
Fastighet	Venngarn 1:28
Fornlämningsnummer	RAÄ-nr Sigtuna 216:1

Projektledning	Ola Winter
Personal	Ola Winter, Karin Sundberg

Undersökningstid	2016-10-28
Undersökt yta	31 m ² , 26 löpmeter
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Länsstyrelsens diarienummer
43111-37204-2016

Arkeologgruppens projektnummer
2016_93

Arkiv
Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd
Inga fynd omhändertogs.

Bilaga

Bilaga 1. Schakttabell

Samtliga schakt grävdes med en skopbredd om 1,2 m.

Schaktnr	Längd/m	Djup/m	Beskrivning	Anläggningar
1	6	0,3	0,1 meter grästorv. Under detta vidtog 0,2 meter humus. Därunder vidtog morän.	
2	5,5	0,2-0,3	0,1 meter grästorv. Under detta vidtog 0,1-0,2 meter humus. Därunder vidtog steril lera.	
3	6,5	0,3	0,1 meter skogstorv. Under detta vidtog 0,2 meter humus. Därunder vidtog steril lera.	
4	8	0,2-0,3	0,1 meter grästorv. Under detta vidtog 0,1-0,2 meter humus. Därunder vidtog steril lera.	

